

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 99. ANULU XV.

Sabiuu, in 10²² Decembre 1867.

Telegrafulu esu de doue ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumtate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirula, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

Apropiandu-se capetulu anului 1867, se deschide prin acest'a prenumeratiune noue la acesta foia „Telegrafulu Romanu“, va esi ca si pana acum de doue ori pe seepemana Joi'a si Dumineca. — Pretulu abonamentulu e:

Pentru Sabiuu pe anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 75 xr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austriaca pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl., pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Principatele rom. unite si strainatate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu 6 fl. pe 1/4 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu n'tardia cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiuni a se tramite francate — adresandu-le deadreptulu la

Editor'a „Telegrafului Romanu“
in Sabiuu.

Descoperiri politico.

Virgiliu Szilagy, in unu ciclu de epistole indreptate catre „Pesti Naplo“, descopere unele lucruri interesante din geneza confederatiunei danubiane. Intre alte insa dice, ca nu Kossuth ci Fr. Pulszky este autorulu punctuatiunilor acelei confederatiuni.

In tempulu de fatia, venindu vorb'a despre acesta confederatiune si presupunendu ca o parte din publiculu nostru are putina cunoscintia despre tendintiele ei, spunemu ca confederatiunea sa fia o aliantia intre poporele cele mici ale orientulu precum: magiari, romani, serbi, croati, bulgari, muntengrini si greci.

Deci ca sa putem vedé si o parte din modalitatea dupa care cugete unii a pune in lucrare confederatiunea, reproducemu o parte din genes'a publicata in alte foi.

Dupa acele, Pulszky a indoplecatu pre Klappa de a esoperá dela regimulu italianu tramiterea profesorelui Canini spre a tratá cu romanii, croatii, serbii in intiesulu proiectulu de confederatiune compusu de Pulszky. Ministrulu italianu de culte din acelu tempu, Matteucci, numai decatu a incredintiatu lucrulu lui Canini si l'a tramisu la Bucuresci cu o missiune scientifica. Tote aceste dice Szilagy ca s'au intemplatu fara de scirea lui Kossuth. Canini insa credea, ca mai mare va fi rezultatulu missiunei sele, deca proiectele de invoire intre nationalitati voru purta subscrierea lui Kossuth. Asia Canini cauta si se introduce la Kossuth prin D'Ancon'a, carele dupa multe traganari subscrie propusetiunile. Canini a promis ca conceptulu subscrisu de Kossuth nu-lu va dá din mana, ci lu va folosi atatu la Belgradu catu si la Bucuresci numai de basea unei preconsultari. Canini insa puse in lucrare missiunea luata asupra-si asia de fara tactu incatu ministrulu presiedinte italianu se vediu silitu alu desvota prin consulatele respective. Din acelu momentu intre Canini si Kossuth nu a mai existatu nici o legatura.

Punctuatiunea inse apare in dtuariulu Aleanza in 18 Maiu 1862. Kossuth, pentru ca sa incungiere ori ce consecuintia falsa, publica in urmatoriu numeru alu aceleiasi foi, chiarificatiunile de lipsa. Pre aceste le tramite si la redactiuni ungu-

resci sub titulu de „Chiarificatiuni la proiectulu confederatiunei danarene.“ Redactiunile inse au pusu de laturi chiarificatiunile si au publicatu numai punctuatiunile, cari esira din condeiulu lui Pulszky. Szilagy publica acumu in Magyar Ujsag mai multe puncte esentiale din chiarificatiunile aceste.

In partea caria trateza despre Transilvania chiarifica Kossuth lucrulu asia:

„Ce se atinge de Transilvania, acolo vinu de a se luá in consideratiune cu totulu alte respecte, de cum e acest'a la Croat'a. Nationalitate transilvana nu aste si nu a fostu nici odata, precumu e in Croatia. Din contra populatiunea ardelena consta ca si cea a Ungariei si a altoru tinuturi din mai multe nationalitati. Apoi, — si acest'a e lucru de capetenia — Transilvania nu s'a alaturatu langa Ungaria ca statu separatu dupa tractate, nu a venit in posesiunea coronei unguresci, ca candu aru fi fostu cucerita din partea Ungariei, carea sa fie fostu deja statu separatu pentru sine; nu, Transilvania e o parte forte vechia a formatiunei celei vechi a Ungariei si e o margea neinstrainabila a coronei unguresci. Transilvania e dupa dreptu, istoria, geografia, politica, economia de statu, o parte integritoria a coronei Unguresci, fara de carea corona ungeresca nu e corona, Ungaria nu e Ungaria, ci unu „torso“, carui nu i s'aru pute da nici unu nume. Calamitati efemere a pututu rumpe Transilvania de catra Ungaria pre unu tempu ore care, precumu si Bud'a, resiedinti'a regiloru unguresci, pre 160 ani, precumu Alb'a regala, loculu de immormentare alu regiloru unguresci; s'a redatu inse regiloru unguresci de logie'a istoriei, mai nainte pre langa aminstratiune separata, dara unitate politica, mai tardiu si cu unitate administrativa in intiesulu legiloru aduse de dietele legale ale Ungariei si Transilvaniei, santionate de Domnitoriulu comunu; ceea ce nu a datu titule noue, ci a recastigatu numai valóre drepturiloru santite de Ddieu, natura si istoria.

„Nu afiu de lipsa a combate pre ace'a, carii pretindu desfacerea Transilvaniei dela corona ungeresca: in urm'a ilusiuniloru fundate pre cucerirea romana de 170 ani din tempulu lui Trajanu. Bunule Dómne! ce aru fi de Europ'a candu dreptulu poporeloru s'aru reduce la basele de inaintea caderei imperiului romanu si inaintea emigratiuniloru poporeloru.

„Departa sa fia de mine de a imputá scrintiturile aceste de creri, esite din unu proclatu fanatismu alu natiunei romane; dara fiindu ca astfelu de scrintituri esista, si pentu ca unii i-si dau silinti'a a atitia patimile masselor cu agitatiuni calumniose: dechiaru in unu molu determinatu, ca, pre catu va trái in tier'a lui Arpad unu unie cu magiaru (si traiescu milioane), Transilvania nu se va rumpe de catra Ungaria, nici prinsu fragiu (votu) nici prin arme.

„Ce se atinge de intrebarea, ca Transilvania — pre langa sustinerea intacti langa corona ungeresca — sa fia unita si in aminstratiune cu Ungaria séu — ca pana la 1848 — sa-si aiba aminstratiunea sea propria? parrea mea e urmatoarea:

„Legalitatea unie politice e nedisputabila. Ea are aceeasi base legale, ca ceea-lalta lege din acelasi tempu, care face din fostii iobagi ardeleni proprietari si din poporulu carele se afia afara de constitutiune cetateni egali indreptatiti cu nobilimea si clasele privilegiate, fara de distinctiune de origine, limba si confesiune. Pana acum inca nu amu auditu de nici unu romanu sa fia trasu la indoiela valoarea acestei lgi.

„Indata ce neaternare va fi restituita nu mai vedu celu mai micu perialu intr'acee'a, ca se va lasa, ca populatiunea transilvana se voteze: deca Transilvania vrea sa aiba aminstratiune propria ori ca si aminstrativa sa fia unita cu Ungaria?

„Unitatea politica si dreptulu coronei unguresci asnp'a Transilvaniei sa remana la tota intemplarea neatinsa; pentruca natiunea ungeresca nu va concede a se pune acest'a in intrebare, nici identitatea regetelui.

„Se intielege de sine, ca catu privesce cestiunea interna a Transilvaniei precum si cea a nationalitatiloru, suntu de a se urma acelesi, principii, cari le-amu satoritu in privint'a Ungariei.“

Drumul de feru si tieranii nostri.

Nu e demultu, de vre o cateva dile, de candu amu cetitu, ca lucrulu drumulu de feru dela Aradu pre catu ierta tempulu se continua si in tempulu de ierna. Amu mai cetitu si aceea ca pre la 15 Decembre s'a facutu a dou'a proba de caletoria cu locomotiva pana la Radn'a, 4 1/2 mile dela Aradu. Locomotivei urmau 14 vagone de bagage si vre o trei de persoane. Trenulu acest'a plecá la 9 ore si ajunsa dupa ce siediu la statiunile Giorocu si Paulis cate o jumtate de ora, la 11 ore in Radn'a, unde fu primitu cu solemnitate. Mai departe aflamu ca in jumtatea a dou'a a anului urmatoriu va ajunge acestu balauru modernu pana la Vintii de josu.

Pre totu omulu carele cunosce folosele ce le aduce inlesnirea unei comunicatiuni in tiéra, pote numai sa-lu eutusiasmeze bucuri'a, ca prin venirea drumulu de feru, si la noi in tiéra va veni mai multa vietia. Si deca englezulu, speculantulu celu mai practic, a aflatu ca „tempulu e bani“, apoi inlesnirea comunicatiunei, carea iutiesce sosirea dela unu locu la altulu, pentru omulu intreprindietoriu e immultirea tempului. Pentru ca tempulu carele trebuie sa-lu petreca calatorindu cu alte cara dela o distantia pana la alta lu folosesce pentru afacerile sele, cari afaceri in fine sa rezulteze: bani séu si alta avere.

Bucuri'a nostra insa dureza numai pana candu putemu computa, ca locnitorii acestei tieri, si in specialu romanii, voru sci folosi drumulu de feru spre a ajunge la rezultatulu de mai susu. Si aci nu intielegemu, ca toti sa se preumbe in susu si in josu pre drumulu de feru, ci cum sa scie esplota atatu cei din apropiare, catu si mai din departare folosulu drumulu de feru. Aici trebuie numai decatu sa ne adueamu aminte de unii omeni, cari se valera ca drumulu de feru va luá pana din gur'a multoru carausi. Din contra, pre langa unu comerciulu mai viu voru fi de trebuintia si mai multi carausi, cu deosebirea aceea, ca nu voru avea a mai calatori distantie asiá departate, ci mai scurte.

Eata dara ca amu loatu speti'a cea mai atacata, celu putinu la parere, si aflamu, ca cati nu voru pute sa si folosesca caili si carele loru? chiaru in locurile unde voru fi statiuni mai insemnate, ducendu masele de marfa dela curtea drumulu de feru pana la pravalii séu pana la magazinele acestor'a; dara apoi de aci la diversele cetati cari nu au drumu de feru; dara din alte parti materialulu si producte crude, la curtile séu statiunile drumulu de feru, spre a fi de aci incolo cu intiela mai mare trasportate mai departe.

Sa mergemu si mai departe. Pre tota lini'a va cresce populatiunea in numeru mai mare. La diferitele puncte se voru aduna unu numeru mai mare de bratie lucrátore ca se invertesca negociulu si industri'a cu fabricatele din materialulu ce va sosi; ca sa fabrice materialulu de alu tramite si din cele de producte locale totu spre aceeasi destinatiune. Acestoru inse le trebuie o cuantitate mai mare de nutrementu de totu felulu, decatu miciloru si nepretensioselor populatiuni de pana astadi. Castigulu acelor ce au mosii in apropiare trebuie sa se marésca, ori e acela din plugaritu, ori egumaritu, ori pomaritu, ori yi-

ierit, s. a. m. d. De aceea peccatu mai mare contra binelui lor propriu nu va face nimenea, decatu deca cineva va fi nepasatoriu contra peteculu propriu de mosia, lasandul sau ne folosit, sau ce e de o mie de ori mai reu, lasandul se treca in mani straine,

Scirile ce le avem pana acum in privintia acest'a potu in adevuru sa posomoréca tota bucuria pentru drumulu de feru, cundu adeca andimu, ca multi tierani nesciutori s'vindu mosiórele pentru pretiuri, la parere bune, insa fatia cu viitoriulu numai de batjocura.

Atragemu dara atentiunea ómenilor nostri asupra gandirei cum sa privéca venirea drumului de feru si cum sa nu lasa a scapá mosiele loru din mána, cu pagnb'a loru si a copiiloru loru, pentru cari voru fi respondiutori inaintea lúmei si a lui Ddiu. Deca prin nesocotintia si usiorintia voru fi despoiatu de modulu de a avé unu viitoriu mai bunu materialu, carele in fórté multe privintie conditiuneza pre celu intelectualu si sufletescu, atunci ei si viitorimea va purtá blastemulu dispretiului altor'a.

In locu de a vinde isvorulu de páne din gur'a filorú sa se gándéca de acum, fia-care tata de familia, cum se face cá sa devina practicú si pentru urmatori seii proverbialu „tempulu e bani“. Sa véda fia-care, ca deca elu nu e in stare, prin darea copiiloru la scóla sa castige inveliatur'a de lipsa. Sa spriginéca micu si mare, bogatu si seracu scóla cá sa infloresca si se póta pregati economi buni de o economia mai rationala, incatu totu peteculu de pamentu sa aduca folosu. Atunci in scurtu tempu se aru poté fia-care convinge ca camelele (castigulu) luate de pre mosióra, sea in trei patru ani facu atát'a, cu cátu aru vinde astadi mosióra nefolosita cum se cade.

Dieta Ungariei.

In síedintia din 11 Decembre se continua desbaterea generala asupra proiectului de lege pentru detoria statului. Discussiunea decurge aপরاندু unii proiectulu de lege respectivu la detoria statului si alti o propunere a lui Tisz'a in un'a din síedintiele de mai inainte.

Dupa nuli din partia deakiana si alti din cea a stángeru ia cuventulu

Bar. E ó t v ó s. Elu díce ca in tierile parlamentarie e de lipsa opozitiunea, dara cu tóte aceste tóte partidele trebuie sa fia de acorđu asupra unor scopuri si a unor puncte de manecare. Nici un'a partida nu póte fi indiferentia fatia cu impregiurarea, ca cum se va desvóltá situatiunea Austriei, si deca invoierea asupra cestiunileru de dreptulu de statu se va face mai curendu seu mai tárdiu. Erá unu tempu candu dieta unghuresca nu trebuia sa ingrígéscá si de politic'a din afara. Acestu tempu insa acum a trecut, acum trebuie luat in consideratiune, ca incurcările europene devinu totu mai amenintátore, ca ideile cele noue de nationalitate amenintia de a clatiná, nu numai temeliele Austriei ci si cele ale Ungariei. (Contradicere din partea deputatiloru románi si serbi). De aceea e de doritu a ne intelege curendu. Propunerea lui Tisz'a involve insa o traganare punctóre pre gânduri, pentru ca simpl'a asternere a bugetului in intelesulu acelei propuneri nu póte fi de ajunsu nici decum.

Cumca ajutoriulu oferitu nu e mai mare de cum le trebuie tieriloru transilvanie demostrea mai bine impregiurarea, ca mai muli oratori din stángeru arata necesitatea reductiunei camelorú. In privintia acest'a e a se considerá, ca o devalvatiune aru lovi mai tare in ómenú seraci decatu in capitalistii cei mari, cari curendu si-arú sci ajutat.

Trece apoi la o observare a lui Bonis asupra libertátiei si fára de a vré a intrá in notiunile abstracte despre libertate arata, ca Ungaria are independentintia sea. Ungaria a pactatu cu Austria pre temelulu unei paritáti depline, prin urmare nu póte sa-si fia perdutu independentintia; din contra intrebuintiarea baniloru si a sángerulu nici odata nu au fostu la dispositiunea influentiei natiunei cá acum. Desaprobá in fine usintia acelu ce voru a surpá increderea si iubirea cátra constitutiune pentru ca acest'a e resultatulu multorú lupte.

Bonis replica ca elu a dísu numai ca libertatea Ungariei s'aru coplesi deca s'aru incarcá prea mari sarcini asupra tieriloru si asiá ministrulu l'a intíelesu reu, pentruca elu nici odata nu s'a

indoitu de independentintia Ungariei (eljen in drept'a. Eótvös alérga la Bonis si-lu strángeru de mána).

Dintre cuventatori cari au mai urmatu dupa Eótvös si dupa strigári la „la volu“ e de insemnatu vorbirea lui

G h y c z y pentru Tisz'a. Elu (Ghyczy) concede ca acum e libertatea Ungariei mai mare cá inainte de 1848, insa in privintia materiala totusi vede ca tier'a e pre ateratóre de Austria. Fiindu ca impacarea e atátu in interesulu monarculu cátu si alu Austriei, nu s'aru prapadí lumea deca invoierea fácuta nu s'aru ratificá de dieta. Creditoriloru statului sa li se dea ce e equitabilu, dara nu ce le concede contra dreptátiei puterea absoluta.

In partea drépta a casei s'a vorbitu despre paritatea castigata de Ungaria prin cuota si prin detoriile de statu; insa paritatea politica e unu dreptu, carele nu trebuie calculatu dupa puterea de contributu, pentru ca atunci aru trebú sa se bucre acel'a de drepturite cele mai multe politice, carele are bani mai multi. Chiaru si pre lángá periculu de a i se imputá ca elu edifica numai pre cifre, trebuie sa lamuréscá lucrulu din punctu de vedere statisticu. Citéza o suma de numéri, din cari arata originea detoriei statului si demostrea, ca 7 milliáne, cu cari tierile de dincolo de Lait'a suntu impoverate mai multu cá cele de dincóce, relativu e pre putinu. Detoria si are originea mai cu séma din deficitele dela spesele pre administratiunea interna; dupa cum e cunoscutu, Ungaria a purtatu mai inainte ea insasi spesele aministratiunei interne. Combate mai departe parerea ca Ungaria a contributu pre putinu la spesele aministratiunei centrate; dara concediendu parerea acest'a statulu e destulu de despagubitu prin delaturarea vamiiloru, care delaturare s'a fácutu numai pre contulu Ungariei. Deca cine va se provóca la detoriile fácté in 1849 elu inca se provóca la cele dela 1850—1866, cari au fostu indreptate in contra Ungariei si de cari pagube nu va fi nimenea in stare a despagubi pre Ungaria.

In síedintia din 12 Decembre dupa autentica-reu protocolului se continua desbaterea intrerupta eri. Dupa Perczel si Solomon, dintre cari celu dintai vorbesce pentru projectu si alu doilea pentru propunerea lui Tisz'a, ia cuventulu

Fr. Pulszky. Cestiunea de iana, díce, nu e nici cestiune de dreptu nici o cestiune caratu finantiala, ci mai multu o cestiune politica. In an 1848 s'a fácutu pactu cu regele, insa nu si cu tierile ereditarie; tocm'a cestiunea detoriiloru statului a fostu remasu nedeslegata. Regimulu unghurescu avea tendintiele cele mai bune de a deslegá si intrebarea acest'a; elu Pulszky, insusi a lucratu la Viena in directiunea acest'a, dara a lipsitu voia in susu, si increderea in josu. Coron'a a adusu, ce e dreptu, ea insasi cestiunea detoriei pre tapetu, dara in o forma asiá de vatemátore, incatu era invederata tendintia de a aduce treb'a la rumpere. Epistol'a autografa a lui Ferdinandu cátra Palatinu, in carea se face intrebarea, deca Ungaria voiése a primi $\frac{1}{4}$ din detoria statului asupra si, a aparutu in „Wiener Ztg.“ inainte de a fi sositu epistol'a in Pest'a. Scopulu de a aretá pre Ungaria dreptu inimica a intereselor materialu si a sumutia tierilo ereditarie a succesu. Ungaria nu avea mei tárdiu a se luptá numai cu camaril'a, cu carea aru fi fostu curendu gat'a, ci si cu alte antipathii. Dovéd'a la acest'a primirea cea rece ce a aflatu deputatiunea unghuresca in senatulu imperialu.

Simpathiele popóclorú vecine trebuie cumpérate prin sacrificii de bani seu sánger, de multe ori prin amendóne deodata; atunci nu vrú natiunea sa sacrifice bani, ca sacrificá mai bucurósu sánger, ce curse síróia, din carele i resári gloria netrecátore, dara nici decum libertate.

Absolutismulu au ajunsu la putere si au economisatu fára de consciintia, si in unu modu predatoriú bunulu popóclorú.

Ricardu Cobden inse caruine plangeamu de multe ori in Londonu ca economi'a acestia finantiala va ruiná cu totulu patri'amea me indrépta dicandumi, ca tocm'a acest'a mi va deschide calea in patria. Sa implinitu; pentruca prin economi'a finantiala fára de nici unu capu regimulu de mai nainte s'au resturnatu elu insusi pre sine; si e bine ca s'a intemplatu asiá. Vai de popóclorú carele aru avé unu regimulu absolutistescu carele aru sci si erútiá. Se imputa capitalului, ca auservitu absolutismulu; dara capitalului nu-i pasa nici de absolutismulu nici de libertate. Capitalulu va numai asecuranti'a si pe

cátu elu tine absolutismulu de identicu cu ordinea si libertatea cu anarchia, se va dá in partea celu dintai. Indata ce si-a castigatu convingerea despre contrariu si schimba si capitalulu procederea (Aproleare in dreptu; contradicere in stángeru). Indrumezu pre onoratulu colega din ceea parte (Madarasz), carele protesteaza dandu din capu, la unu esemplu din tempulu mai nou. Cine nusi aduce aminte, ca dint'odata, in 1864, capitalulu strainu incepe a se retrage din Austria, ca arthiele de statu le apucase ból'a dorului de casa si ca capitalistii se indrep-tara cu tóta increderea contra tergulu de bani din America. Caus'a fu, ca capitalulu incepuse a mirosi germentulu decadentiei si alu anarchiei si descoperi in resbelulu americanu dej'a bazele ordinea; acest'a se intemplá inainte de Richmond si Sadova. (Fórté bine).

Legea pentru detoria statului are natura unu contractu. Deca respingemu noi contractulu acest'a atunci respingemu si bazea complanarei. De altmintrea e lucru firescu, ca acei'a carorú nu le placu legile din 1867 si le tinu de pagubitorie, sa nu aprobe nici legea pentru detoria statului; acei'a insa cari aprobánu legile din 1867 trebuie sa incuviintánu si sacrificiele pentru detoria statului, pentru ca noi o privimu de pretiulu libertátiei. Sau pusu intrebarea deca Ungaria e de a se numi libera! Me miru ca sa pututu pune o atare intrebare tocm'a in cas'a acest'a. Nu e dovédá cas'a acest'a ins'a, ministrulu, autonomi'a comitatelor, dreptulu de reuniuni s. a. m. d. Se díce ca libertatea inca nu are nici o garantia, pre catu tempu nu avem armata natiunala si eu dorescu crearea unei armate natiunale, din motive politice in interesulu securitatiei si a pusetiunei de putere a tierii si a dinastiei; daru ea armat'a sa se privéca de garantia libertátiei, e ceva nou. In alte parti din contra, armatele suntu privite de inimizis pericósi, deca si indispensabili ai libertátiei (Eljen in cas'a intréga). Garantia libertátiei e cu totulu altu undeva, ea e in caracterulu popóclorú, in juramentulu monarculu si in inflorirea materiala a tierii (Fórté dreptu).

Din mai multe parti s'a exprimatú dorintia dupa unu bancrotu de statu, si dincolo inca sa'u exprimatú unii barbati insemnati in intelesulu acest'a. Numele insa nu va nimenea sa si-lu dea la o atare manipulasiune de bani, pentruca fia care scie, ca e unu lucru urinos, dupa care nu aduca nimenu ómenia multa. Mie nu mi e si aceea necunoscutu, cu barbatiú de statu din ceea parte aru fi fostu pre bucurosi a se vedé constrinsi prin Ungaria la bancrotulu de statu (Adevératu!). Multiamescu inse deputatiunei nostre tramise la Viena, ca ea n'a facutu asiá ceva. Deca tierile ereditarie voru sa faca bancrotulu de statu, fia; traga ei dobénd'a, deca cu asemenea lucruri se póte dobénde ce-va; noi nu voimu sa a vemu parte la ea. Ungaria nu trebuie sa se introduca la natiunile europene prin o fapta cá acest'a; ea va mai poté face intrebuintiare de creditulu ei si asiá nu trebuie sa-lu nimicéscá din capulu loculu. Precum a trecutú natiunea nostra odinióra de cea mai cavaleresca si brava asiá trebuie ea sa-si padiésca fára de pata numele onorabilitátiei si consciéntiositatiei (Aplause).

Dupa aceea vorbesce M. Papp pentru Tisz'a si Col. Kardos pentru projectu.

Maur. Jokay desvóltá parerea, ca finantiele austriace se voru poté aduce in ordine, candu se va lasá (Austria) pre tempu mai indelungatu de a fi putere mare si-si va cáuta numai de interesele sele materiale. Austria insa s'a aruncatu in aventuri nóue de câte ori a mai slabitu ce-va lips'a finantiale. Acum'a cáuta periculu noi (Andrássy: „unde?“) nu e destulu ca sa mesteca in afaceri straine, mai seduce si alte puteri amice [pre la asiá ce-va (Andrássy: „pre cine?“ voci din partea stanga: „pre Rom'a.“) Pe ministrulu austriacu de finantia lu si supera in budunariu cele 40 milliáne de arthie de salina cari mai suntu de a se venturá. Ast'a aru trebú sa aiba ódata unu finitu.

Ungaria din partesi nu va anunció bancrotulu de óre ce va avé lipsa de creditu; tierile ereditarie sa fia cu minte si sa se róge pe tóta diu'a, cá ministrii lorú sa nu mai aiba creditu, aceea se póte ca se va si intemplá. Oratorulu intreba pre ministrulu de finantie ca óre Ungaria nu va scóte cu mijlócele sele privilegiulu bancoi natiunale, mai departe intreba, cá Ungaria ce garantia are de a nu fi inundata de íera de o mare note verdi de statu precumu fu orecaedu inecata de oceanulu tiduliloru celorú negre. Elu vrea pana la possibilitate sa fia pentru complanare, dara trebuie mai ántoiu sa cu-

noșca marginile posibilității și să nu subscrie o politică nescrisă. E pentru Tisza.

La ceea ce privește inundarea țării cu note de statu observă ministrul Lonyay; se vede că oratorul nu cunoște articolul respectiv de lege.

Mai amintim că mai mulți oratori din estrema stanga pledează pentru bancrotul de statu. Într-unul din aceste Ciky, dice că bancrotul se poate face dacă urgisii capitaliști nu au putere să se reshună. Dacă nu se primesc propunerea lui Madarasz pentru a lui Tisza.

Sedinția se încheie.

Săbiu 7 Decembre (universit. nat.). Eri a tnutu Universitatea națională sedinția publică. După verificarea protocolului pune prezidiul ordinul zilei o propunere din partea Brasioului pentru tiparirea operatului comisiunii esaminătoare de socotelele averii naționale dela 1850—1865. Medesianii aduc o propunere analoga.

Dupa cetirea propunerilor și după multe debateri care s'au făcut, acum după ce s'a decis odată, ca se nu se tiparească operatul, și după ce se aduce din unele părți ca prin reasumarea preținsa în propuneri se crează unu casu de precedentia, în urm'a cărui toate conclusele universității pot, și trase de nou la dezbateri și în fine nimicite, se decide tiparirea elaboratului, inclusiv raportul despre muntele pe pietate (Versatzamt) și mai dispune împărțirea de esemplare corespunzătoare la Scaune și districte, că să le pună la dispozițiunea adunarilor scaunale și districtuale.

Breticu 1 Decembre 1867.

Toamna când s'a seversitu innoirea s. noastre biserici și a catapetesmei ce atâră eră de afumată și învechită în cursul a 80 ani, încâtu abiă se mai putea observa ce chipuri arău fi, veni a se serba și în anulu acest'a onomastic'a Esc. Sele prea bunului Archiepiscopu și Metropolitu Andreiu, la care serbare venira creștinii noștri în unu numeru foarte însemnatu, spre a aduce rugaciuni ferbinti către Ddieu pentru sănătatea și îndelungat'a vieții a Esc. Sele, unde după obicei se intonă de tinerimea școlară imnulu îndatinatu „Eata dîu'a cea dorita.”

Cu privilegiu acest'a se aduse și rugaciuni de multamire către Ddieu pentru seversirea s'au innoirea s. Catapetesmei a s. biserică a țesnelor și altele la care ne-au ajutat a le saversi asiă de minunatu.

Dela Octobru a. t. amu avutu între noi până acum pre d. pictorului academicu, George Ioachim Popescu care cu lucrarea se a datu destula dovăda că art'a se a perfecționatu în Academi'a din Rom'a și ni-au făcutu unu lucru care numai singuru se poate lauda, și nu noi, ci pre noi ne îndemna bun'a cuvintia a-i aduce multamira și recunoștința publică că la unu artistu care și după seversirea lucrului în biserică, la rugarea mai multor'a le zugrăvi la mai mulți și câte o iconă de casa că, cu atâră să ne lase multamira pre tot, și pomenirea nestersa.

Cu atâră mai vertos ne simțim îndatorati a aduce multamira noastră și recunoștința publică și prea onoratului nostru Protopopu P. Ioann Petrieu care că unu pastoriu neobositu nu numai acum ne-a recomandat și adusu barbatu harnicu și onestu, ci și l'a legatulu s. biserică în fieru, la 1862, ne-au recomandat și adusu unu architectu harnicu și onestu, cu cari ne putem fali, și cu toate ocașiunile multu ne-au înlesnit lucrările. La invitarea noastră nu s'au pregeta și acum în vreme de ierna a venit la comisi'a biserică spre a revidé lucrulu și deodata a santi cele innoite, la care s. servitiu ne-au onoratu și d. Protopsaltu Georgie Ucenescu, care inca ne-au încantatu pre tot cu melodiile sele cele prea placute.

Comitetulu parochialu.

Onorata Redacțiune! Articululu aici sub % alaturatu tramisu înainte de asta cu 2 septamăni Onor. Redacțiune a Albinei, până astadi nedându-i-se locu în colonele amintitei foie, rogu pe onor. Redacțiune a Telegrafului Romanu ai da locu în colonele preiuitei sale foia, și a me dispensă prin acest'a de neplacerea de alu tramite la o foia de alta limba.

Orestia 25 Novembre 1867.

Mi vine în minte, că articululu datu de dlu Protopopu Crisiănu din Regenu, an. 1866 contra

dli Dr. Ratiu în „Gazet'a Transilvaniei“ încă a fostu de căti-va insi opumnatu.

Dupa esirea articolului meu în „Telegrafulu Romanu“ nr. 79 și 80 se pusera mai multi „Plekeri“ în pozițiune de atacu.

Nu li-a placutu acestor'a că amu scrisu și eu contra Drului Ratiu, și celu puțin unor'a dintre ei de signu nici aceea, ca amu amintitu acolo meritele Metropolitului nostru Siagun'a.

Atacatoriulu celui de întâiu i-amu răspunsu în „Tel. Rom.“ nr. 85 apoi amu făcutu până acum, cându eca me vedu încongiuratu de „Plekeri“ din toate patru părți ale lumii, căci și de preste Carpați s'a trezitu unu ciuhurezu care striga în „Gaz. Tr.“ nr. 86 sub rubric'a Romaniei, că sum în soldulu susu mențiunatulu Metropolitu.

De s'aru fi îndestulitu plenkerii mei cu aceea, că sa îndrepte arm'a umpluta numai asup'a mea, și numai în mine sa o descare, m'asi fi marginitu la răspunsulu datu primulu atacatoriu, fiindu însă că unii s'au acatiatu și de person'a demnulu de tota recunoștința — nu defaimări — fiu și barbatu alu națiunei noastre, Metropolitulu Siagun'a, me vedu constrinsu din detoriatia a da în direcțiunea acest'a deslusire și a răspunde la atacatori mei.

Determinatu a scrie articolulu meu, fiindu într'o di la unu domnu avocatulu românulu, a venit vorba despre Dr. R. și domnulu pomenitulu a disu cam vorbele acestea: „alerga omeniia la elu pentru că striga asup'a ungarilor, pre mine m'a fostu tocmitu o comună de avocatulu că sa-i portu procesulu că domni, amu fostu cerutu 100 fl., omeniia nu aveau dreptu, însă înduplecasemu pre contrariu loru la impaciere, cari numai atâră mi-au disu: că ei vreu sa recunoască omeniia ca ei, — domni — au dreptu și apoi se plēca la impaciere; unii dintre omeni nu voiau sa se impace, s'au dusu la Dr. R. elu le-au cerutu 600 fl. Pre mine m'au lasatu au luat pre R. și au perdutu procesulu.

Eu asiă dara prin cuvintele acelea din art. meu, că dlu R. striga asup'a națiunei ungare, amu vrutu numai a dice: că agitandu d-lui pentru dobândirea drepturilor naționale — asiă amu întielesu eu și pre dlu avocatulu amintitu, și de signu și elu a vorbitu în acestu întielesu — omeni au avutu încredere în elu ca nu va ținea cu fosti loru domni; cu cari suntu incurcatu în procese și nici nu credu ca a tinutu, daru unu avocatulu eră sa le ajute după cum a disu însuși pentru 100 fl. iera Dr. R. le-a cerutu 600 fl. și comun'a a perdutu procesulu.

Mi placē mie de acel'a fiu alu națiunei noastre, care umbra după recastigarea drepturilor naționale, numai vrendu a face omulu într'o parte bine, și nu făca în cealalta contrariulu.

Pre avocatulu cel'a nu-lu mai atingeam aici, deca unii dintre opumnatori mei nu arău fi strigatu cum disei asup'a Escelentiei Sele Metropolitului Siagun'a, că elu m'a îndemnatu a scrie articululu știutu.

Nu cum-va suspiciōneză acei plenkeri pe menționatul Metropolitu și despre aceea, ca și pe dlu Protopopu Crisiănu din Regen l'a fostu emperatu de a scrisu unu articulu contra Drului Ratiu în „Gazet'a Transilvaniei“, de mine în art. meu citatu?

Ce lucru necalitu Dōmne sante!

Eu marturisescu în audiulu lumii; că pe Metropolitulu Siagun'a nu l'amu fostu vediutu din 1853. până la înființarea asociațiunei transilvane pentru literatură și cultur'a poporului românulu în November 1861, în sal'a adunării, cându inca nu am vorbitu amendo, caei eu sum o persona cu multu mai neînsemnată decâtu se fiu potutu fi în cunoștința cu o persona asiă înaltă. Amu avutu onōre a-lu vedea după aceea și în sal'a Gimnasiulu din Brasiovu în anulu 1862 cu ocașiunea tinerii adunării generale și apoi în vēră acest'a din urm'a trecută. Apoi trebe se scie atacatori mei și aceea, că eu sum nascutu a nu me lasă sa me folosescu veru o partida de instrumenta, și e lucr'u tristu că unii dintre Dumnealorū au potutu macaru numai trage pe desmentionatul Metropolitu despre asiă ceva în suspiciōne cum a strigatu și celu de preste carpați în „Gazet'a Trans. 86“, că me aru avea acestu Metropolitu în soldu, iera altii ca-mi inspirēza că principalu.

Marturisescu pe onōrea mea și pe totu ce e sântu, că despre articululu memoratu alu meu nu a știutu nice Metropolitulu Siagun'a, neco alte ființa omenēscă ce-va mai înainte de a ajunge ace-

l'a cu poșta la Redacțiunea „Telegrafulu Românulu“, apoi de nu-mi luă acest'a Redacțiune articulu, dōra nu mai suntu și alte Redacțiuni? Redacțiunea „Gazetei Transilvaniei“ încă nu a vrutu se primēasca dintr'unteiu articulu Protopopulu Crisiănu, daru mai la urma totu l'a tiparitu.

Eu amu redicatu vocea mea și în articululu intitulatu: „Unu resnetu din marginea Campiei“ în Telegrafulu românulu nr. 11—867 contra articolului esitu în nr. 5. alu „Gazetei Trans.“ datu de repozatul Bobu cu publicarea protocolulu, pentru că amu aflatu de bine și necesariu a aparā adevērul celu schimosise acel'a, care articulu sciu că multi barbati romani functionari și privati în Muresiu Osiorheiu, și de securu și pe aiurea, l'au incuviințiatu, de și nu sciau pre aulorele lui, și au desaprobatu pe acel'a alu repozatulu Bobu.

Deci me simtiu îndreptățitu și îndetoratu a respinge și să respingu cu tota indignatiōnea tota inviuițile aruncate în cestiunea acest'a asup'a acelui barbatu mare-alu națiunei române, și le declaru de insinuări malitiōse, invidiōse și necalite.

Me întorc acuma la articululu din „Gaz. Transilvaniei“ nr. 85 dt. Pest'a 31/10.1867. Scriitorulu articulu acestui'a mi dice se-i spunu scōla în care creșca români de farin'a mea, și ca eu atunci a-si face servitiu națiunei, fiindu ca cunoscendū-o, s'aru ferit de ea.

Eu i spunu că nu amu studiatu la nici o scōla, și ca unii fi ai națiunei noastre, din inteligentiā, aru face bine de s'aru ferit de alte cele!

Mi denēga mai încolo simtiulu naționalu și religiosu. Mie toate acestea i-mi lipsescu de corespundinte, sa-ti fia, voi'a deplinu!

Eu sum păgānu, însă iubitoriu de dreptate, cu simtimentu umanu, și iubitoriu alu deapropeliu meu, fia elu ori și cine aru fi deca e omu onestu.

În fine vreu a rugā pre acel'u domnu corespundinte sa cetēscă numai doi articuli ai mei și anume: unulu esitu an. 1866 în „Gazet'a Transilvaniei“ nr. 23 sub titulu: „Tergulu Muresiului“ privitoriu la fōmetea de pre Cāmpia; și altu dōilea din „Tel. Rom.“ nr. 65 și 66 ditto M. Osiorheiu 16/8 1867. Acestea inca nu dovedescu nici simtiu de naționalist, nici de creștinu sēu binele comunu? apoi cându i-au cetitu sa-si aduca aminte de întrebarea acest'a: asiă Ionulu lui Tanasie?

Este rugata onorata Redacțiune a „Gazetei Transilvaniei“, care a primitu mai multi articuli asup'a mea, a primi și acest'a acum din „Tel. Rom.“, în colonele preiuitulu seu diuaru.

T . . . . . u.

Principatele române unite.

Eri 30 Novembre Mari'a Sea Dōmnitoriulu a bine voitulu a visitat institutul pedagogicu, ce țier'a dătoresce inițiativei și în mare parte generositati Mariei Sele, Mari'a Sea, acompianatu de dlu D. Gūstl, ministrulu instructiōnei publice și alu cultorulu a fostu intemperatu în capulu scārei scōlei de d-nii membri ai comisiunei, cari au organizatu scōlă l'a și de d-nii profesori, cari dau scōlei concursulu loru. Înainte de a pasi în scōla, dlu profesorul I. Ionescu, a intemperatu în numele scōlei, pre Mari'a Sea cu unu discursu frumosu.

Strigări lungi, repetite și entusiastice de: „Sa trāiesca Mari'a Sea Dōmnitoriulu“ au resonatu din animile tuturor profesorilor și școlarilor instrati în pelotone și coridorele institutulu.

Mari'a Sea a bine voitulu a răspunde ca: multamiesce pentru bine simțitele cuvinte cu cari au fostu intemperatu: „Da dise Mari'a Sea, dorescu din inima luminarea și cultur'a iubitulu meu poporulu românulu. Scōl'a acest'a ajutata de concursulu d-lor profesori, ne garantēza doritulu rēșultatulu.“

Dna aceste cuvinte cari furu coperite de noue urări, d. ministru alu instructiōnei publice presentă cu laude alee Mariei Sele pre d-nii Davila, Esarcu, Urechia, Laurianu, Stefanescu, membrii comisiunei și pre rendu pre fia-care profesore alu scōlei.

Mari'a sea a visitatu apoi institutul în toate detaliile lui, pururea indicandū cu iubirea și justeti'a ce-i cunoscemu, toate îmbunătățirile ce timpul trebe sa aduca scōlei. În repetitori și sali de clase, Mari'a Sea a fostu multamitu sa afle cărți și diverse tabele pentru instructiunea primaria, Mari'a Sea a bine voitulu, visitandu inceputulu de bibliotēca, de colecțiuni minerali, etc. ale scōlei, sa cēra dlii V. A. Urechia, directorele ministeriului instruc-

tiunei publice, diverse informațiuni asupra aparatelor modele de clase primari, perfectionate de d-lui după altele dela expozițiunea din Parisu, și espuse la dis'a scôla. In clase, aflându pre elevi la lecțiunea de aritmetica ce face D. Eustatiu, Mari'a Sea a bine voit a ascultă esplicațiunile ce unu june scolaru, fiu de satenu din Mehedinti, a datu despre formațiunea numerului.

Visit'a Mariei Sele pentru institutul pedagogic va fi vivificatoră că o desmierdare parintăscă. Domn. visit'a Mariei Sele onoră instituțiunea fundatore alu scôlei, ea i asigura Inalt'a Sea protecțiune și iubire. — Diu'a de Sântulu Andreiu, diu'a barbatului alesu, va fi scumpa in analele junelui institutu.

Totu eri, Mari'a Sea visită museulu archeologicu, unde Mari'a Sea cercetă o frumôsa colecțiune de arme, antice, costume nazionali vechi etc., cu cari D. ministru alu instrucțiunei publice este in pertratere a inavutl museulu nostru. „Terra“

Varietăți.

** Dupa telegrame sosite dela Pest'a, fôia oficială „Buda pesti Közlöny“ aduce denumirea deputatului dietale caval. de Puscariu de consiliariu de secțiune la ministeriulu reg. de culte și instrucțiunea publica. — Deputatulu Sabiului Zimmermann si-a datu demissiunea de deputatu.

Unu altu telegramu aduce scirea despre denumirea la despartimentulu provisoriu transilvanenu la curi'a reg. ungarésca a

vice-presiedintelui: Basiliu (Ladislau) Popu; a judecatorilor: Aloisiu Popu, Georgiu Angyal, conte Gabriel Bethlen, Fried. Bömches, Franc. Ocsvay, Augustinu Lady, a referentilor suplinitori: Ioann Gál de Hilib, Nicolau Biro, Iosifu Plecker. — Pensiuati suntu: Fried. Kirchner, Iacobu Bolog'a și Samuel Fekete.

** In nrulu 134 alu „Albini“ aflămu o coresp. in carea „unu Muresianu“ și cerceteaza pruncii sei la scôlele gimnasiali la Beiusiu. Acest'a afla dela Protopopulu gr. or. de acolo urmatorele:

Som in alu 47 anu alu vietii mele, că preotu de 20 ani, éra protopopu aicea de 1 an. Amu studiatu in tineretie in institute romano-catolice și protestante, in totu locul mi-a fostu iertatu precum in studiulu limbei, asié și in cel'a alu religiunei a me esercită, intr'una din localitatile institutului, — numai mirare! aci in gimnasinlu acestu român, tinerimei nôstre gr. or. nu i se concede locu, neci incai odata pe septamana, in vre o incapere a ascultă studiulu religiunei sale, caci pe langa tóta sollicitudinea-mi dupa decurgerea unui anu intregu, urmatoriulu resposu am capetatu de la D. dereginte: că cu datulu 22 nov. 1866 nr. 873 a capetatu de la D. Eppu gr. cat. alu Oradei mari, resposu de urmatoriulu cuprinsu: „Cumca in întielesulu literiloru fundationale, tinerimei gr. or. pentru invetiarea religiunei, de la catechetu propriu, in institutu nu i se concede locu.“

Corespondintele incheia corespondinti'a sea: Dômné tramite imperati'a tá aci pe acestu pamentu, ca ômenii tei caror'a li este incredintiata pastorirea peste dieci de mii de suflete crestine române, sa predice amôrea fratiésca in adeveratulu întielesu evanghelicu, și se nu semene neghin'a urci, între fiii de acela-si sange. Ada Dômné si sinodele nôstre, ca se ne potemu vindecă odata ranele cele multe, și caus'a invetiementului se o potemu aduce la o stare mai buna!

Unu Muresianu.

** O corespondinti'a din Cernaui la Albin'a nr. 134 din 3/15 Decemvre aduce între altele urmatorele: In dilele acestea deterămu cu ochii de unu emisu alu Esc. Sale p. Episcopu cu datulu Vienna 9/21 Noemvre 1867 Nr. 313. in carele, dupa o introducere bombastica și tiesuta cu unele frase, care descépta in noi presupunerea, ca in cerculu mai angustu alu scaunului episcopale a resaritu ide'a, de a miscă din titine regulămentulu diecesanu din anulu 1786, se propunu siepte întrebări in privinti'a protopopiatelor și se demanda, ca despre acestea sa se consulte preotii in conferintiile pastorale, convocande inca in lun'a lui decembre a. c. 1. De a corespunsu oficiulu protopresbiterale in man'a unui singuru protopopu tuturoru recerintiilor, séu pôte

ar fi de doritu o organizare colegiala a protopresbiterieloru? 2. In casulu din urma din cati pastori de suflete tienutali se consté colegiulu protopresbiterale? și de ar fi corespunditoriulu numerulu de trei, adeca unu conduce și doi membri protopresbiterali? 3. De ar fi de doritu, că aceste colegie protopresbiterale pentru unele agende se fie o instantia cu unu cercu de competinti'a desiptu séu mai estinsu de cum este celu de pans acumu a protopopiloru singuratici, ca adeca in acele agende decise de protopresbiterie in instanti'a prima se devina Consistoriulu in casu de lipsa ca instantia secunda? 4. In casulu unui resposu afirmativu alu întrebării de înainte, care cercu de activitate sa se defiga pentru aceste protopresbiterie colegiale? Specialminte: a) Care negôtie sunt de tratatu colegialminte și de decisu in instanti'a prima? b) Despre care obiecte sunt de facutu colegialminte reporturi la consistoriu? c) Care negôtie sunt de rezervatu pentru protopresbiteru și care, precumu cercetări locale, suntu de asemnatu pentru membrii protopresbiteriei? 5. Deci e de conceputu unu statutu, dupa carele de un'a parte protopopulu, de alta parte membrii protopresbiteriei au se ingrigésca de negôtiile ce cadu in sfera de activitate. 6. De e consultu, ca acesti membri ai protopresbiteriei se fie alesi de preutimea tienutului și propusi Consistoriulu spre denumire? ce feliu de insusitati se aiba acei pastori de suflete ca se pôtă fi alesi? carele se fie modulu de alegere? și care dreptu sa se reserve consistoriulu respective episcopului in privinti'a decretării? 7. Care salarie, remuneratiuni, desdaunări și alte spese ar fi de lipsa pentru unele ca aceste protopresbiterie colegiale? și care din aceste spese ar fi de impusu fundului religionariu; și care din ele preotiloru, comunelor și altoru persône? —

Burs'a de Vienn'a.

Din 20/8 Decembre 1867.

Metalicele 5%	55 70	Act. de creditu	183 30
Imprumut. nat. 5%	65	Argintulu	119 25
Actiile de banca	678	Galbinulu	7 76

ASSICURAZIONI GENERALI CU PRIVIL. C. R. IN TRIEST,

intemeiata in anulu 1831,

cu unu fondu de sigurantia dupa bilantiulu, publicatu in 4 Novembre, 1866, de 24,463,860.

primesse pentru premii forte potrivite:

a) asecurantiu contr'a pagubiriloru prin focu;

b) asecurantiu pentru vietii'a ômeniloru, cu și fara profitu, de capitale, pensiu și rente, precum și asecurantiu de zestre.

Societatea, indreptatita de a esercea tôte plasele de asecurantiu, cari suntu iertate dupa legi, au fostu dintre tôte institutele austriace de asecurantiu cea d'antăiu, carea au introdusu asecurantiile vietiei și au purtata inca din inceputu neintreruptu grij'a pentru ele, că sa oferese participatoriulu tôte comoditătile ce suntu impreunate cu o soliditate duratôre a societătiei.

Intre combinatiunile diferite ale asecurantiiloru pentru casulu de môrte ne oferese la tarifulu II. cu profitu inlesniri deosebite, de ôre-ce la cea din urma da societatea participatoriiloru din profitulu, ce resulta, 75%, prin ceea-ce se reduce plat'a premiiloru la o suma cum se pôte de mica.

In anulu 1862 se urcă profitulu de impartire la 74²⁷/₁₀₀ proc. in anulu 1863. se urcă profitulu acest'a chiaru și la 98⁶⁴/₁₀₀ proc.; in anulu 1864 la 70⁸³/₁₀₀ proc.; in anulu 1865 la 13 proc. și in anulu 1866 la 25⁶¹/₁₀₀ proc. ale premiiloru platite. Forte observabilu este, ca daun'a (pagub'a) ce se pôte face intr'unu anu o purtă institutul singuru; folosulu acest'a este forte mare, de ôre-ce bilantiulu se incheie din anu in anu, eara profitulu ce se cuvine in privinti'a polițiiloru, cari și perdu valôrea prin môrtea asecuratului séu prin incetarea de a platî premiele, trecu in proprietatea celorlalti participatori.

In ce mesura urcala a experimentatu societatea folosini'a sea se vede de acolo, ca ea au platitu dejă dela inceputulu ei

63,945,001 f.

pentru daune in urm'a môtiei a **3555** partite

asecurate **3.823,446.**

Reservele cari se urca

la **12,684,750 f.**

precum și celelalte fonduri

819 milióné florini,

cu unu venitu de premii și interese de

8,000,000 florini,

in care insa nu se cuprinde și sum'a cea insemnata a tontineloru și a venituriloru pre vietii'a.

Ajudecarea acest'a via ne da documentulu celu mai adeveratu despre increderea din tôte pârtile, de carea se bucura societatea in urm'a apretiuirei acurate a soliditătiei administrărei se interne, earaprin sumele enorme de garantia se oferese publiculu tóta sigurantia, ce se pôte dori.

Subscri'a agentia principala se recomanda dăra onoratalui publicu, doritoriu de asecurantiu, a se adresă in ori-ce casu câtra dens'a și ea este gata de a servi cu ori-ce informațiuni in privinti'a acest'a Sabiu in 10/11 1867.

Agenti'a principale a asecurantiiei generali cu privilegiu c. r. in Triest:

Paulu Nendvich.